

Warszawa, dnia 29 maja 2023 r.

DPP-WSOPiSG.0272.68.2023

DECYZJA

Na podstawie art. 3 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 129, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), zwanej dalej: „Kpa”, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16 lutego 2023 r. (znak: R-1905/2023) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dotyczącego zastosowania wobec Mikhaïla RUSEGO (Mikhail RUSY), urodzonego 23 listopada 1954 r. obywatela Białorusi, środków przewidzianych w art. 1 pkt 4 ustawy

postanawiam:

- 1. wpisać Mikhaïla RUSEGO (Mikhail RUSY), urodzonego 23 listopada 1954 r. obywatela Białorusi, na listę, o której mowa w art. 2 ust. 1 ustawy;**
- 2. zastosować wobec osoby, o której mowa w punkcie 1, środki określone w art. 2 ust. 1-3 rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. Urz. UE L 134 z 20.05.2006 r., str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 765/2006”:**
 - a) zamrożenie wszystkich funduszy i zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą osoby wskazanej w punkcie 1, w pełnym zakresie,**
 - b) zakaz udostępniania osobie wskazanej w punkcie 1 lub na rzecz wymienionej osoby – bezpośrednio lub pośrednio – jakichkolwiek**

funduszy i zasobów gospodarczych w rozumieniu rozporządzenia 765/2006,

- c) zakaz świadomego i umyślnego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest bezpośrednie lub pośrednie ominięcie środków wskazanych w lit. a i b,**
- d) wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, o którym mowa w art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.).**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 16 lutego 2023 r. (znak: R-1905/2023) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego zwrócił się z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, dotyczącym zastosowania wobec Mikhaïla RUSEGO (Mikhail RUSY), urodzonego 23 listopada 1954 r. obywatela Białorusi, środków przewidzianych w art. 1 pkt 4 ustawy.

W uzasadnieniu wskazanego wniosku, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, wskazał, że (cyt.):

Obywatel Białorusi Mikhail Rusy (ur. 23.11.1954 r.) jest członkiem Rady Republiki Zgromadzenia Narodowego RB. Brał udział w uchwalaniu prawa mającego na celu represjonowanie obywateli Białorusi.

(...) Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego stoi na stanowisku, że wjazd i pobyt Mikhaïla Rusego na terytorium RP stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa i międzynarodowej pozycji RP.

Z informacji przekazanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego wynika, że członkowie białoruskiego parlamentu – Izby Reprezentantów i Rady Republiki Zgromadzenia Narodowego RB po wyborach prezydenckich na Białorusi w 2020 r. uczestniczyli w tworzeniu rozwiązań prawnych, umożliwiających dalszą eskalację represji wobec oponentów politycznych reżimu Aleksandra Łukaszenki oraz w istotny sposób ograniczających prawa i wolności obywateli RB. Przedstawiciele Zgromadzenia Narodowego RB brali udział m.in. w uchwalaniu aktów prawnych rozszerzających kompetencje białoruskich resortów siłowych i zapewniających gwarancję bezkarności ich pracownikom i funkcjonariuszom,

a także ograniczających prawa obywateli do publicznych form protestu i krytyki działalności władz oraz dostępu do – innych niż państwowe – źródeł informacji (np. „O zmianie ustaw dotyczących zagwarantowania bezpieczeństwa narodowego”, „O ochronie danych osobowych”, „O ochronie państwowej sędziów, funkcjonariuszy i urzędników organów ochrony porządku prawnego...”, „O wydarzeniach masowych w RB”). Członkowie białoruskiego parlamentu uczestniczyli również w procedowaniu aktów prawnych legitymizujących zaostrzenie polityki władz w Mińsku w odniesieniu do kwestii historycznych i działalności mniejszości narodowych (m.in. „Ustawy o zapobieganiu rehabilitacji nazizmu”, „Ustawy o ludobójstwie narodu białoruskiego”, nowelizacji „Ustawy o przeciwdziałaniu ekstremizmowi”). Zostały one wykorzystane przez białoruski reżim m.in. do dyskredytacji Polski i Litwy jako państw rzekomo dążących w przeszłości do wyniszczenia narodu białoruskiego, a obecnie – poprzez zabieganie o unijne sankcje wobec reżimu w RB i wspieranie opozycji – do destabilizacji Białorusi i załamania jej gospodarki. Wprowadzenie tych rozwiązań prawnych przełożyło się na realne represje wymierzone w społeczność polską na Białorusi (m.in. zwiększenie presji na polskie organizacje i szkoły w RB oraz oskarżenia działaczy polskich o „rehabilitację nazizmu”).

W tym kontekście wjazd i pobyt obywatela Białorusi stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa. Dotychczasowa aktywność wymienionej osoby sytuuje ją bowiem jako zwolennika reżimu A. Łukaszenki. Taka postawa w obliczu rosyjskich działań wojennych na Ukrainie, wsparcia logistycznego i politycznego udzielonego Moskwie przez władze białoruskie, a także toczonej wobec Rzeczypospolitej wojny hybrydowej stwarza poważne ryzyko prowokacji lub wywołania incydentów skutkujących uszczerbkiem dla pozycji międzynarodowej RP.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy *do postępowań w sprawach wpisu na listę oraz wykreślenia z niej, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy (...) art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1 (...) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (...).* Zgodnie przy tym z art. 107 § 1 pkt 6 Kpa decyzja zawiera w szczególności uzasadnienie faktyczne i prawne. Należy podkreślić, że przepis art. 4 ust. 1 ustawy nie odsyła do art. 107 § 3 Kpa, zgodnie z którym uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Przy tym zgodnie

z art. 3 ust. 9 ustawy *minister właściwy do spraw wewnętrznych może ograniczyć zakres uzasadnienia (...) ze względu na bezpieczeństwo państwa lub porządek publiczny*. W ocenie organu taka sytuacja, w sposób oczywisty, występuje w sprawach tego rodzaju.

Dodatkowo wskazać należy, że wymóg uzasadnienia ustawodawca odnosi już do wniosku o wydanie przedmiotowej decyzji, który jest kierowany przez właściwy, wyspecjalizowany w dziedzinie bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego, organ lub podmiot. Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy decyzję w sprawie wpisu na listę minister właściwy do spraw wewnętrznych wydaje z urzędu lub na uzasadniony wniosek zawierający wskazanie osoby lub podmiotu, względem których ma zostać wydana decyzja, a w przypadku decyzji w sprawie wpisu na listę również propozycję zastosowania wobec danej osoby lub danego podmiotu środków, o których mowa w art. 1.

Po przeprowadzeniu całościowej analizy sprawy, w tym otrzymanego wniosku podmiotu wskazanego we wstępie decyzji, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w pełni podziela ustalenia oraz argumentację przedstawioną w ww. wniosku, uznając ją za własną.

Mając na względzie zebrany w sprawie materiał dowodowy, wskazać należy, że stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy minister właściwy do spraw wewnętrznych wydaje decyzje w sprawach wpisu na listę oraz wykreślenia z niej.

Z kolei zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy decyzję w sprawie wpisu na listę wydaje się względem osób i podmiotów dysponujących środkami finansowymi, funduszami oraz zasobami gospodarczymi w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. Urz. UE L 134 z 20.05.2006, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 765/2006”, lub rozporządzenia 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (Dz. Urz. UE L 78 z 17.03.2014, str. 6, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 269/2014”, bezpośrednio lub pośrednio wspierających:

- 1) agresję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczętą w dniu 24 lutego 2022 r. lub
- 2) poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej lub których działalność stanowi inne poważne zagrożenie dla demokracji lub praworządności w Federacji Rosyjskiej lub na Białorusi

– lub bezpośrednio związanych z takimi osobami lub podmiotami, w szczególności ze względu na powiązania o charakterze osobistym, organizacyjnym, gospodarczym lub finansowym, lub wobec których istnieje prawdopodobieństwo wykorzystania w tym celu dysponowanych przez nie takich środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych.

Stosownie do art. 3 ust. 3 ustawy decyzję w sprawie wpisu na listę minister właściwy do spraw wewnętrznych wydaje z urzędu lub na uzasadniony wniosek wskazanych tam właściwych organów lub podmiotów, takich jak wnioskodawca w niniejszej sprawie. Zgodnie przy tym z art. 3 ust. 4 ustawy, propozycję zastosowania środków, o których mowa w art. 1, określa się z uwzględnieniem w szczególności charakteru i zakresu działalności prowadzonej przez osobę lub podmiot, struktury kapitałowej tego podmiotu oraz względów bezpieczeństwa narodowego.

Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy decyzja w sprawie wpisu na listę zawiera datę wydania, oznaczenie osoby lub podmiotu, wobec których stosuje się środki, o których mowa w art. 1, wraz z rozstrzygnięciem, który z tych środków ma do nich zastosowanie, uzasadnienie, oznaczenie organu wydającego, podstawę prawną decyzji, podpis osoby wydającej oraz pouczenie o prawie do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

W myśl art. 3 ust. 7 ustawy, wydając decyzję w sprawie wpisu na listę, minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić zakres środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych w rozumieniu rozporządzenia 269/2014 lub rozporządzenia 765/2006, objętych środkami, o których mowa w art. 1 pkt 1 lub 2 ustawy.

Uwzględniając przytoczony powyżej stan prawny, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji – po całościowym rozważeniu przedstawionych we wniosku uwarunkowań, odnoszących się do osoby wskazanej w sentencji niniejszej decyzji – stwierdził, że zachodzą uregulowane w art. 3 ust. 2 ustawy przesłanki do zastosowania wymienionych w sentencji decyzji środków wobec tej osoby. Jak bowiem wskazują opisane we wniosku okoliczności faktyczne, osoba wymieniona w sentencji niniejszej decyzji jest osobą bezpośrednio lub pośrednio wspierającą poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej lub której działalność stanowi inne poważne zagrożenie dla demokracji lub praworządności na Białorusi lub powiązaną z takimi osobami lub podmiotami. Jak wskazano w ustawie katalog powiązań może obejmować w szczególności powiązania o charakterze osobistym, organizacyjnym, gospodarczym lub finansowym, przy czym poprzez zastosowanie wyrażenia

„w szczególności” ustawodawca pozostawił katalog możliwych powizań stanowiących przesłankę wpisu na listę, o której mowa w ustawie, katalogiem otwartym.

Wskazany w sentencji zakres zastosowanych środków Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji określił stosownie do art. 1 ustawy. Zgodnie ze wspomnianym wyżej przepisem art. 1 ustawy, *w celu przeciwdziałania wspieraniu agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczętej w dniu 24 lutego 2022 r., wobec osób i podmiotów wpisanych na listę, o której mowa w art. 2* (tj. listę prowadzoną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych), *stosuje się:*

- 1) *odpowiednio środki określone w art. 2 ust. 1-3 rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. Urz. UE L 134 z 20.05.2006, str. 1, z późn. zm.), (...)* na zasadach określonych w tym rozporządzeniu, z wyłączeniem art. 1fb, art. 1fc i art. 7;
- 2) *odpowiednio środki określone w art. 2 i art. 9 rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (Dz. Urz. UE L 78 z 17.03.2014, str. 6, z późn. zm.), (...),* na zasadach określonych w tym rozporządzeniu, z wyłączeniem art. 8, art. 12 i art. 16;
- 3) *wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (...);*
- 4) *wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, o którym mowa w art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (...).*

Rozstrzygając o zastosowaniu środka wskazanego w sentencji niniejszej decyzji Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wziął także pod uwagę art. 3 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym uwzględnia się m.in. charakter i zakres działalności prowadzonej przez adresata decyzji oraz względy bezpieczeństwa narodowego.

Ponadto w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, poza środkiem wskazanym we wniosku Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji uznał za celowe zamrożenie wszystkich ewentualnych funduszy i zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą osoby objętej niniejszą decyzją, a także zastosowanie zakazu ich bezpośredniego lub pośredniego

udostępniania oraz zakazu świadomego i umyślnego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest bezpośrednie lub pośrednie ominięcie środków zastosowanych na podstawie niniejszej decyzji.

Decyzja niniejsza, zgodnie z art. 3 ust. 10 ustawy, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy zawiadomienie strony o decyzji następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Mając na uwadze powyższe, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji orzekł jak w sentencji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 3 ust. 10 ustawy, od niniejszej decyzji nie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Zgodnie z art. 16 § 2 Kpa oraz art. 3 § 2 pkt 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2023 r. poz. 259) w związku z art. 3 ust. 6 ustawy decyzja niniejsza może być zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia (tu: udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji) niniejszej decyzji stronie, za pośrednictwem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (adres: ul. St. Batorego 5, 02 – 591 Warszawa).

Zgodnie z art. 230 § 1 ustawy – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* od pism wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym w danej instancji pobiera się wpis stosunkowy lub stały. Zgodnie z art. 231 ustawy – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*, od skargi w niniejszej sprawie pobiera się wpis stały.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. *w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), wpis stały bez względu na przedmiot zaskarżonego aktu lub czynności wynosi w sprawach skarg na akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa – 200 zł.

Na zasadach określonych w art. 243-262 ustawy – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* skarżący ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy lub o zwolnienie od kosztów.

Mariusz Kamiński
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Otrzymują (poprzez udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji):

1. Mikhail RUSY
urodzony 23 listopada 1954 r.
2. aa

Do wiadomości:

1. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
2. Szef Urzędu ds. Cudzoziemców